

Av Jane Haugseth

En guide på veien gjennom studiet

Jane Haugseth
Høgskolen i
Lillehammer, Norge.
E-post: jane.
haugseth@hil.no

Det kan være nyttig med en veiviser i en kompleks og krevende studiesituasjon. Denne boka kan fungere som en god veiviser for mange.

Innledning

Studer med mål og mening er ei håndbok beregnet på studenter innenfor høyere utdanning. Den henvender seg først og fremst til de unge og/eller nybegynnerne. Tema for boka er hvordan du lykkes med studiene og hva du selv kan bidra med for å gjøre studietiden til en positiv, inspirerende og lærerik periode i livet. Det er ikke studieteknikk som utgjør hovedtema, men mer de sosiale og/eller relasjonelle sidene ved det å være student. Boka synliggjør blant annet en del utfordringer knyttet til det å ha en annen kulturell og språklig bakgrunn enn majoriteten av studenter ved norske universiteter og høyskoler, og den kan derfor kanskje være særlig relevant for denne gruppen.

Hoveddel

Forfatterne, som begge arbeider ved Høgskolen i Oslo og Akershus, synes å ha solide erfaringer innenfor høyere utdanning. Dermed har de nok også god kjennskap til hvilke utfordringer studenter kan stå overfor. Gjennom bokas fem kapitler belyser de ulike sider ved det å være student, betydningen av språk og kommunikasjon, hva som konstituerer læringsmiljøet, kilder til læring og hvordan man skal arbeide med skriftlige tekster. De synliggjør sider ved studenttilværelsen, ved studentmiljø og læringsmiljø som nybegynnerne ofte bruker en del tid på å få innsikt i og oversikt over. Forfatterne bidrar gjennom dette til en tidlig bevisstgjøring som synes fordelaktig for studenten. Videre gir de konkrete råd og tips for hva som kan være hensiktsmessig adferd og/eller gode grep å ta.

Omdreiningspunktet er studentens ansvar for egen læring. Det framholdes at det er viktig at studenten selv forholder seg aktiv til de utfordringer som studenttilværelsen kan by på. Den enkeltes

deltagelse blir avgjørende for hvorvidt man lykkes, og det er *viljen* som påkalles, mens *evnen* tydelig forutsettes. Kravene til studenten uttales eksplisitt, og det blir særlig tydelig at den sosiale kompetansen, herunder interkulturell kompetanse, bør være godt utviklet. Det personlige ansvaret løftes fram, også medansvaret for medstudenter. Samtidig bekrefter forfatterne følelsen av usikkerhet og utilstrekkelighet som ofte rammer nybegynneren som noe helt normalt, og de både oppmuntrer og oppfordrer til ikke å gi opp. Spesielt i kapittel 4, som åpner med en bolk om *tro på deg selv* og *din læringsplattform*, oppfordres og oppmuntres studenten til å tenke positivt om seg selv, bli klar over egne sterke sider og å utnytte dem. Her får denne anmelderen sterke assosiasjoner til «*hvordan få bedre selvtillit*»-litteraturen som det florerte av på 1980-tallet.

Er dette en nyttig bok? For mange, kanskje særlig de unge studentene, kan nok boka fungere som en nyttig guide inn i den relativt komplekse studentsituasjonen. Den gir mye nyttig informasjon, god veiledning og som nevnt konkrete tips og råd om hvordan det kan være hensiktsmessig å forholde seg og opptre i ulike situasjoner samt hva man bør gjøre for i størst mulig grad å lykkes med studiene. Dette er bokas styrke. De krav til studentenes sosiale kompetanse som også følger med dette, kan betegnes som bokas svakhet. Noen lesere kan ganske raskt oppleve seg som ekskludert. De har ikke den sosiale kompetansen som her forutsettes for å nyttiggjøre seg av tips og råd. De kan oppfatte boka som nok en bekreftelse på egen opplevelse av utilstrekkelighet og utenforskap. Slik sett kan boka virke mot sin hensikt.

Det at *viljen* til å gjøre de rette valgene framholdes så sterkt, gjør at boka også kan oppleves som noe moraliserende, i hvert fall på denne leseren.

Avslutning

Boka er lettest, slik en håndbok skal være. Den er velskrevet og ikke for lang. Den gir eksempler som understreker viktige poeng. Som forfatterne selv sier i forordet kan boka leses i sin helhet, men den kan også brukes som en oppslagsbok i forhold til et aktuelt tema. Særlig kapittel 5, som handler om skriveprosessen, framstår som et typisk oppslagstema. Her gis det tips både i forhold til prosess og produkt. Dette kapitlet kan med fordel leses foran ethvert større skrivearbeid, både som en påminnelse om viktige sider ved arbeidet og som en hjelp eller veiviser ut av prosesser som har stoppet opp.